

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru mearșile pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru strălăutate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la:

Administrațiunea tipografiei arhiepiscopice Sibiu, strada Măcelarilor 47.

Correspondențele sînt a se adresa la:

Redacțiunea „Telegraful Român”, strada Măcelarilor Nr. 43.

Epistolele nefranca se refușă. — Articuli nepublici nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori 15 cr. rîndul cu litere garmond — și timbru de 50 cr. pentru 50-care publicare.

La reprezentățiunea consistoriului în cauza proiectului de lege pentru scoalele medie.

Scim că publicul așteaptă cu nerăbdare să cunoască ce a făcut biserica gr. or. română din Transilvania și Ungaria în afacerea proiectului privitoriu la scoalele medie. Nerăbdarea acestei i s'a dat expresiune și în diatriba noastră.

Sîntem în pozițiune de a publica astăzi proiectul consistoriului arhiepiscopicean de reprezentățiune, care după ce diocesele Caransebeșului și Aradului, resp. consistoriile lor s'au hotărît a nu face reprezentățiuni identice, ci împreună cu arhiepiscopul una colectivă, prin conclud consistorial s'a decis a se înainta la Metropoli ca material pentru o reprezentățiune.

După publicarea aceasta va urma reprezentățiunea însăși *) înaintată, pre cât scim, de Escel. Sa Archieppul și Metropolitul casei deputaților Ungari.

Eată dar teestul proiectului consistoriului arhiepiscopicean:

Nr. 482. Plen.

Mărită casă a reprezentanților țerei!

Proiectul de lege despre învățămîntul din gimnasia și scoalele reale subterstern dietei din partea înaltului regim la 6 Octomvrie 1881, manifestă pe de o parte neîncredere neîntemeiată față cu confesiunile din patrie, și conține pe de altă parte dispozițiuni cari îngreuează și împiedică administrarea, dezvoltarea și progresul învățămîntului în scoalele medie. Proiectul giunesce, mai departe drepturile fundamentale ale bisericii orientale-ortodoxe române, a principiului și a legilor sancționate despre egala îndreptățire a confesiunilor și naționalităților din patrie, încât subscrisul con-

*) Nouă ne a venit aceasta din urmă numai Sâmbătă înainte de ameași cu posta dela Budapesta, în teestul maghiar.

sistoriu la arhiepiscopiea orientale-ortodoxe române din Transilvania crede a împlini una dintre cele mai sante detorițe către biserica și patrie, dacă, folosindu-se de dreptul de petiționare, atrage, barem pe această cale, în mod sincer și loial, atențiunea Măritei Case asupra periculiilor și tristorilor consecențe, ce o lege, votată după tenoarea și spiritul acelu proiect, ar aduce cu sine atît pentru progresul general al culturai în patrie, cât și pentru liniștea sufletească a credințioșilor bisericii noastre.

Intemeiatele noastre îngrijiri în direcțiunile acestea ne permitem ale înșira în următoarele:

În modul cel mai dmeros ne-a atins pre noi și va neliniși fără ne-doiială pe credințioșii bisericii noastre mai nainte de toate împregiurarea, că pe cînd proiectul înaltului regim acordă numai decăt ș 1. înaltului ministeriu pe lîngă dreptul de suprema inspecțiune (pct. 2.) și dreptul de dispozițiune asupra scoalelor medie ale confesiunilor (alin. ult); pe atunci biserica noastră nici de astădată nu s'a aflat deamă de a fi ascultată, alături cu celelalte biserici ale patriei: despre apțiudinea, oportunitatea acelu proiect față cu propriile sale scoale medie.

Desconsiderarea aceasta, de sigur nemeritată și neprovocată de biserica noastră a trezit în noi temerea, că în cercurile înaltului regim al țerei ar exista vederi, după cari biserica noastră națională nu ar mai avê lipsă nice barem de a-și apăra pe cale legală proprietatea și interesele de viață.

Cu toate că credințioșii acestei biserici sînt petrunși de conștiința destul de întemeiată, pe fapte necon-testabile, că ei nu numai că supoartă în mesură egală cu ceilalți fiii ai patriei toate greutățile statului, dară și în privința promovării culturai morale și intelectuale față cu puterile lor, supoartă o parte considerabilă a sarcinei pretinse de acea promovare.

E faptă necontestabilă că confesiunea noastră după grele apăsări seculare, odată introdusă în rîndul celorlalte confesiuni din patrie, și după ce prin legislațiunea patriei i s'a garantat și bisericii noastre autonomia (Art. IX: 1868) și egala îndreptățire cu celelalte biserici ale patriei (Art. XLIII: 1868 § 14): însuflețită de sublimul principiu al libertății confesionale și al egalei îndreptățiri, n'a scăpat din vedere nici pe un moment chemarea sublimă a bisericii naționale de a se îngriji de cultura națională a credințioșilor săi. În mînia tuturor greutăților și a sarcinilor materiale, urmate din suferințele seculare, biserica ortodoxă-română și-a creat în scurtul spațiu de trei decenii un numer considerabil de institute de cultură de toate categoriile. Ea a jertfit bucuroasă din denarii sei spre scopul înființării de institute pentru cultura intelectuală a credințioșilor săi, pentru că legile patriei sancționate și întărite prin jurămîntul Monarhului i permit a conduce și regula în între marginile legilor țerei independent și prin organele sale proprii" învățămîntul în spiritul și direcțiunea culturai naționale (Art. IX: 1868 § 3).

Făț cu aceasta proiectul de lege ministerial tinde la crearea unei situațiuni cu totul străine și contrarie confesiunilor. Înființarea de scoale nouă medie se face dependentă dela împlinirea unui șir de condițiuni, aproape cu neputință de împlinit; în privința scoalelor medie confesionale deja existente se intențiunează a destrăge confesiunilor facultatea și posibilitatea a le conduce și regula în spiritul așezămîntelor garantate de stat bisericii naționale, lăsându-se numai detorița de a purta sarcinile materiale pentru susținerea acelor.

În sensul și direcțiunea aceasta proiectul ministerial avizează și pentru viitoriu pe confesiuni în ce privește înființarea și susținerea de scoale

medii la „puterile sale proprii" (§ 72), le detrage însă cu o neîncredere vătămătoare dreptul de a recurge în cas de neajunsuri la caritatea creștinească a fraților de aceeași credință (§ 73.) Neîncrederea aceasta din partea înaltului regim față cu confesiunile provoacă tot aceeași neîncredere din partea acestora față cu intențiunile înaltului regim. Excepțiunea, ce se face cu ordinele monachale ale confesiunii romano-catolice, descaptă temerea, că privilegiile seculilor trecuți, abolite prin legislațiunea patriei (Art. XLIII din 1868, § 1), reinviază de nou; că principiu de egală îndreptățire a confesiunilor și naționalităților e numai umbră și legile sancționate, cari garantează acest principiu, au să devină literă moartă.

Ca recompensă pentru invincutea acelei prohibițiuni se pune, în vedere confesiunilor ajutorirea unor scoale medie confesionale din partea erariului statului; însă numai ale acolora, a căror susținere i se va parea oportună înaltului regim din punct de vedere local și de altă natură — nedefinită prin lege. Dar și aceasta numai cu prețul, ca la atari scoale confesiunea să abdică în parte, sau cu totul, dela caracterul confesional al acestora, și lăsând averea bisericească în folosul scoalelor devinute în chipul acesta neconfesionale (§ 86).

Dispozițiunile aceste ale proiectului ministerial, ce pot ele fi alta, decăt crearea posibilității de a deposea pe unele confesiuni din scoalele lor medie și a le taia calea pentru înființarea mai departe de atari scoale? Nu e aceasta aproape egal cu sterpirea învățămîntului național, cu condamnarea unei părți a civilor patriei la întunecul neciinței, prelîngă preferința și protejarea atora în tot același învățămînt confesional — ?

Atari perspective anevoie vor pot însufleți pe creștinii nostri la jertfe nouă pentru înființarea de scoale medie și susținerea celor ce le au. După-cum caută și află ei în biserica na-

FOIȚA.

O biografie neterminată.

Românul nu pare.

Tînărul P. O. născut în 1855, — fu a unui învățătoriu român sêrac, cum sînt toți învățătorii nostri. — În casa părintească au căpătă crescerea, cum ar trebui să-și crească toți învățătorii, copii săi. — În scola părintelui său a învățat iubirea părinților al dulcei sale mame, și prin aceasta a-și iubi limba, națiunea și patria.

Absolvînd scola părintelui seu, s'a simțit chemat spre a continua învățătura și așa a mers la cetate. Aici, primadată a învățat a se lupta cu lipsele. Ca copil a trebuit să se îngrijiască pentru susținerea sa, căci dela părintele său, care mai susține acasă o familie grea, foarte puțin avê de așteptat. Ajungînd gimnasia s'a întins privilegiu la un câștig mai multșor; așa și împăria puținul seu câștig căt din cînd în cînd mai ajutorea și pe părintele seu.

Dar timpul trece, părinții îmbătrînesc, și dorea să-și veadă fiul aședat. Deci lu sfătuiră că după absolvarea celor VI clase gim. în 1874 se pășească la teologie. Aci fu primit, dar sub acea condiție, ca înscrierea lui la teologie trebuie să fie apalidată, de consistoriul plenariu, — căci pe atunci există o lege care dispune că tinerii din comitatul A. se primesc la teologie numai cu VIII clase. După ce și a întrerupt studiul gimnasial, și a ascultat teologia o jumătate de an, fu încunoscînt că este sters din numerul clericilor. Acum ce se face? la mijlocul anului scolaru, nu se putê înscrie în clasa în care se putê înscrie la începutul anului. Și cătă dar altă ocupațiune, i se oferî un post de „conducătoriu de penan" la tribunalul criminal din orașul A. Aci a ramas până la finea anului 1875 cînd fu îrolat la miliție.

Despre conduita lui ca funcționar cu l-tea un pasagiu din testimoniul ce i-a obținut: „ügyesgegel parosult szorgalmat hivatalban, shivatolon kivul példás erkölcsi magavisele-

tet tanusított" (În oficiu a dovedit diligență împrunată cu desteritate, eară afară de oficiu purtare morală esemplară) etc. —

La miliție, scim că nu este deosebie între cel ce s'a născut în mînușii seu în opină. — Dar tînărul nostru s'a distins însuși pe sine prin diligență și istețimea sa, căci nu peste mult fuse înaintat dela recrut până la rangul cel mai înalt de suboficier, apoi fu comandat în cancelaria auditorială, la tribunalul criminal militar, unde, ca conducătoriu de cancelarie și translator, a scit și se câștige iubirea superiorilor sei. Aci, de și sub regulament militar strict, s'a simțit prima și doar ultima dată indestulit. — Veniturile (gagele) sale erau pentru densul indestulitoare pentru de-a-și acoperi necesitățile. Ce putea pune la o parte, trîmitea spre ajutoarea părintelui său, cîruntului învățătoriu — Dar spiritul său nu putea privi starea aceasta de ținta sa, nu se putea împăca cu hotarul înaintării. — El vedea că nu putê fi auditor, că nu are VIII clase, nu are sciință de drep-

turi și astfel nu putea înainta mai departe. Cere dar statul superiorilor sei, ce se face, spre a putea înainta. Aceasta însă nu-i pot da alt sfat decăt se mai studieze gimnasial, care acum de 6 ani l'a întrerupt, și drepturile apoi poate că va ajunge la ceva. „O mare sarcină" și cugeta el. — „O doamne! de ce me ai trimis sêrac pe lume." — Dar ear se îmbărbăta, „Ce nu poate omul face? — „Tot este cu puțință numai căruge și voie," și s'a decis. — În ceta-vă dîle și-a înaintat demisiunea dela postul său militar. — Superiorii lui l'au concediat cu lacrimi în ochi cînd și-a luat diua bună dela dênșii, cătă principalul seu i-a adresat cuvintele:

„Wenn ich Sie nochmals wiedersehe, so wünsche ich das Sie sich als mein Collega vorstellen." (Cînd te voi revêde pofese ca dta să te prezentezi ca colega meu.)

Fie aci permis a cita ceta-va rënduri din atestatul obținut dela acest oficiu: — „Hat sich durch Amtsvorschreghenheit, Fleiss, Pflichttreue, und Ehrlich-keit ausgezeichnet." (S'a distins prin

țională baza pentru existența confesiunii lor, astfel voiesc ca școlile înființate și susținute de biserica națională să conserve individualitatea confesiunii. Îngăduirea acestor școli în serviciul sistemului de naționalizare, ne temem, că creștinii noștri o vor privi de o măsură aptă de a-i nimici prin mijloacele proprii.

Proiectul ministerial în dispozițiile sale referitoare la organizarea și administrația școlilor medice confesionale manifestă aceeași nelămurire nemărginită față de confesiunile și în urma acestora aceeași intențiune de a reduce până la umbră drepturile acestora, cari parte urmează de sine din conceptul autonomiei bisericilor, parte sînt garantate prin legi sancționate (Art. IX: 1868, § 3. Art. XLIII: 1868, § 14).

Dreptul înaltului regim al statului de a pretinde dela cofesiuni ca școlile lor medice să fie astfel organizate încît însușirea științelor umanitare să fie posibilă în aceeași măsură și cu aceeași înlesnire ca în institutelor statului; e un efort natural al dreptului ce compete Coroanei de supremă inspecțiune; cuprinde însă după modestele noastre păreri, tot o dată și maximul facultății de ingerință a regimului statului în afacerile școlilor medice înființate și susținute de bisericile autonome. Orice trecere peste limitele aceste conține o jignire a autonomiei bisericilor și manifestă tendințe eterogene de aceea ce trebuie să aibă un regim patriotic în privința culturii intelectuale a civilor de stat.

Prin prescripțiile proiectului ministerial referitoare la organizarea externă a școlilor medice confesionale cuprinse în §§ 31 și 34 e esauriat, după modestele noastre păreri, dreptul de supra-inspecțiune al Coroanei în direcțiunea aceasta. A subordina confesiunile unei formale inspecțiuni polițiene cu aplicarea sistemului de trei admonștiuni în termeni relativi foarte scurți (§ 93) e desigur o trecere peste conceptul dreptului de supremă inspecție, e crearea posibilității de a delatarea acelea școli, cari „din considerante locali și de altă natură” nu convin înaltului regim al țerei.

Aceeași restrîngere a autonomiei bisericilor și tot această subordinație unei formale tutele ministeriale, conțin dispozițiunile proiectului în privința organizației interne a școlilor medice confesionale. Și aici ar fi, după modesta noastră părere, deplin esauriat dreptul de supremă inspecțiune al statului prin defigiera obiectelor de învățămînt obligate, al numărului școlilor, a duratei semestrelor; prin defigiera unei măsuri minimale, în

care e de a se învăța fiecare obiect și în fine dispozițiunea ca de profesori să se poată aplica numai indiviđii pe deplin calificați în obiectele, ce au a le propune.

Proiectul ministerial însă trece peste marginea conceptualului de un premă însușire și vatemă nnumai autonomia, dară și interesele vitale a le confesiunilor, dacă la enumerarea studiilor obligate trece cu vederea studiul limbii de propunere (§. 4 și 6.). Pentru bisericile naționale, cari susțin cu mari jertfe școli medice, nu poate fi atât de indiferentă limba maternă, încît să se poată mulțami cu propunerea ei ca studiu neobligat și afară de oarele regulate a învățămîntului (§ 9); și de sigur e o vătămă a intereselor lor vitale dacă față cu această dispozițiune se prescrie numărul maximal al oarelor, ce se pot pretinde dela profesori și se pot prescrie școlilor al statului a fi corespunzătorii intereselor statului că pentru limba acestuia ca studiu obligat să se prevadă un număr destul de mare de oare dintr-tele cele limitate prin proiect pentru deplina însușire a ei, și merge într-nea necrederea sa față cu confesiunile până la pretențiunea de a i se subterne spre controlare planul de împărțire al oarelor „în mod prealabil” (§ 79); confesiunile de sigur pot pretinde ca într- interesul biserecii lor naționale între studiile obligate și în numărul maximal al oarelor să se lase loc potrivit și pentru limba lor maternă în școlile susținute din sudoarea lor proprie. Altcum, după situațiunea, ce ar crea o lege de spiritul și cuprinsul proiectului ministerial s'ar părea, că înaltul regim intenționează a îngădui școlile confesiunilor a scrierea intereselor vitale ale acestor confesiuni, în serviciul de naționalizării, introduse deja în totu ramii administrației publice. Temerea de o situațiune că aceasta ar prinde rădăcina la credințioșii noștri cu atât mai vortos, cu cât și alte dispozițiuni ale proiectului ministerial indigitează aceeași intențiune. Astfelu § 38 țice, că testimoniile de maturitate au de a se estrada, pe lîngă ignorarea limbii de propunere, numai în limba maghiară; § 7, cumcă limba e examenelor de calificațiune pentru profesori e cea maghiară; § 2, în urma căruia fie care profesor, fie el pregătit pentru ori-ce studiu, are a depune examen și din limba și literatura maghiară dinpreună cu istoria literaturii până la cunoștința opurilor mai eminente a literaturilor mai de frunte; și în fine § 60 în care se cere să arate candidatul

sau altcum căpătuiți. După o luptă de vreo câteva săptămîni cu lipsele s'ar silit a se retrage din capitală la provințiune.

Dela părinți scia că nu are a accepta nimica. Dela străini cu atât mai puțin. Căror le enera lipsele și ținta sa, mai tare s'ar fi îngropat decât ajutorat. Deci cătră cine s'a întors? S'a întors cătră națiune. Și de aceasta fu după puțină sprigintă. Pentru ca să se susțină i s'a dat un post de învățtor la inst. pedagog. național și confesional din orașul A, ear în timpul liber de scriitor, șepitor postal mai că nu chiar și curățitor de cancelarie. Și pentru toate aceste un salariu anual de 300 fl.

* (Teatrul de diletanți în Brașov). O trupă de diletanți romîni din Brașov, cetim în „Familia” va reprezenta de curînd în sala gimnasiului de acolo operata „Craiu nou”, de dl V. Alessandri, pentru iare dl Ciprian Porumbescu a scris o comedie frumoasă și națională; pecum și comedia „Râmășagul”, tot de dl V. Alessandri. Aceasta interesentă reprezentațiune se va ținea la 12 martie etc. n.

de profesură prin examen că și a însușit limba maghiară în direcțiunea gramaticală și literară până la gradul de a pute propune.

Bisericile, decînd există au susținut școli și au îngrijit pentru instruirea intelectuală a credințioșilor sei; totdeauna însă cu scopul de a salva prin acestea individualitatea lor confesională și națională. A constrînge confesiunile la direcțiune contrariă, ar însemna a pretinde dela acestea ca să se sinucidă prin mijloacele lor proprii.

Abstrăgînd dela aceea că influința confesiunilor asupra școlilor lor medice se reduce prin proiectul ministerial espre la facultatea de a administra averea, din care susțin acelea școli de a aplica și a salaria pe profesori, și de a exercita disciplina (§ 74); și abstrăgînd și dela aceea, că proiectul clar și facultățile acestea le reduce la forme simple (§§ 87 alin. ult. 84 în legătură cu 70, 93 alin. ult. 80) se mai reduce toate drepturile administrative ale acestora până la nimicirea totală a autonomiei lor în afacerile școlilor medice. Astfelu nu suferă îndoială că dreptul de a defîmuri estensiunea și mesura cunoștințelor, ce au a se căștiga în decursul studiilor din singuratecele obiecte obligate în școlile medice compete acestora, cari au înființat și susțin pe speșele sale acele școli. Ei cunosc mai bine interesele lor confesionale, prin urmare ear numai ei pot statori proporțiunea în estensiunea studiilor adușă în conglăsiune cu interesele lor confesionale. De regulă susțin confesiunile școlile medii pentru a cresce în ele fiitorii sei preoți. Pregătirea acestora pentru ascultarea studiilor teologice va cere de sigur altă măsură în obiectele filologice (d. e. limba ebraică, greacă s. a.) și istorie, decăt cum se pot împărți acestea pentru gimnasiile fără de confesiune ale statului. Și totuși acordă proiectul dreptul acelu defîmuri ministerului de culte și instrucțiunii publice (§ 77), lăsînd confesiunilor numai facultatea de a statori între marginele trase deja de dînsul, sistemul și planul învățămîntului precum și manualele de școală. Dar și aceste cu restricțiunile, că ori ce schimbare în sistemul de învățămînt se se notifice ministrului (§ 87 c) ear manualele de școală până chiar și manuscrisurile se se substernă acelu spre censurare (megbirálás § 87 d.)

Dacă se va considera mai departe că și în celelalte afaceri administrative, în cari proiectul ministerial lasă la aparență oare care cerc de activitate bisericilor autonome, se constrîng autoritățile acestora a arăta, subterne și raporta înaltului ministeriu toate minufiositățile: împărțirea oarelor în clase, dispozițiunile luate pentru examen, instrucțiune pentru comisarii de examen, numele acestora până și casurile de dispensațiune neînsemnate și motivele acestora (§ 83), va fi destul de clară intențiunea proiectului de a depozeda pe confesiuni din toate drepturile naturale ce le compet și a supune școlile în mod indirect dispozițiunii înaltului regim al statului.

Intențiunea proiectului ministerial de a detrage confesiunilor toate drepturile ce le compet și cari le garantează legile patriei astăzi în vigoare, s'au cel puțin ale paralisa astfel încăt exercitarea lor se devină aproape imposibilă, se vede mai clar în dispozițiunile în privința calificărei profesorilor. Sub condițiunea că profesori trebuie să se aplice numai indiviđii, cari au depus examenul de profesură și posedat avere diplomă, proiectul permite confesiunilor ași alege pe profesori lor. Dacă restricțiunea s'ar mărgini la atata de sigur că ar fi justă nu numai din punctul de

vedere al unei corecte conduceri a învățămîntului, ci ar corespunde și eshauria pe deplin dreptul de supremă inspecțiune al Coroanei. Departe peste limitele acestuia trece însă restricțiunile proiectului ministerial și conțin în privința modului și a posibilității depunerii acelu examen instrucțiuni a căror împlinire sau e imposibilă pentru confesiuni, cum e înființarea preparandiilor de profesori (§ 68), — sau aduc cu sine călcarea autonomiei bisericilor și îngreunează peste măsură desvoltarea și progresul învățămîntului confesional.

După dispozițiunile proiectului se pot admite la depunerea acelu examen — afară de cei preparați în preparandiilor de profesori — numai candidații, cari vor fi studiat obiectele lor speciale, apoi pedagogia și didactica, logica, psihologia și istoria filozofiei în respim de cel puțin 4 ani la universitate, și se vor legitima că au folosit încă un an spre perfecționarea lor teoretică sau spre perfecționarea lor în praca profesorală. Atata credem că ar fi garanție destulă pentru o pregătire fundamentală a profesorilor și totodată destulă îngreunare a confesiunilor, cari în general dispun despre mijloace modeste pentru salarizarea corespunzătoare a unui atare studiu al profesorilor sei. Restricțiunea mai departe a proiectului; că candidatul prelîngă cele mai sus se fie studiat și filologia maghiară (§. 58, p. 2, a), neputîndu o aproba din punct de vedere didactic față cu școlile medice cu limba de propunere nemaghiară, trebuie se fie o măsură politică cu oare care scop ocult, care de sigur nu cade în sfera promovării învățămîntului public, și cu atata mai puțin în sfera de interese vitale ale confesiunilor nemaghiare. În legătură cu aceasta și tot de aceea natură este dispozițiunea proiectului, că din cei 4 ani de studiu unul se se face necondiționat la vre o universitate din patrie. Științele sînt fără îndoială mai progreate la națiunile, cari lucră de seculi la desvoltarea acestora. A lega însușirea științelor de anumite orașe ale patriei, a un felu de barieră prin care se închide științelor calea de a intra în patrie noastră.

Asemenea îngreunătoare, apte de a însuși nelămurire și umilitoare chiar pentru confesiuni sînt dispozițiunile proiectului în privința modului cum au profesorii de a se declara de calificați pentru posturi de profesură. Se permite confesiunilor ași examina profesorii prin comisiunile lor proprii — însă cu participarea a unui sau doi comisari ministeriali (§. 70), și (afară de casuri excepționale admisibile în termen de 5 ani dela promulgație) esclusiv în limba maghiară (§. 71); în fine cu condițiunea ca limba și literatura maghiară neapărat să figureze între obiectele examenului. Abstrăgînd dela punctul de vedere științific și didactic această octoarea a limbii de examen se prezentă ca un mijloc eficace pentru a eschide pe candidații confesionali dela profesură, pentru că spre ași pute procura cunoștința și dexteritatea în limba examenului în gradul necesar, candidatul nemaghiar de nascere va trebui să folosească cea mai mare parte a timpului și a puterii sale spre scopul acesta, și va trebui, — ceea ce jignesc și punctul de vedere științific — se postpună obiectele speciale de profesură.

Din punctul de vedere a drepturilor fundamentale ale bisericilor însă aceasta sfortare a limbii devine o depozedare în toată forma, o nimicire a principului despre egala îndreptățire, proclamat sus și țare în patrie noastră și garantat prin legi sancționate. Nu va pute trage nime la îndoială că examinare profesorilor confesionali, pentru școli confesionale,

păstrarea secretului oficial, diligență și credință cătră oficiu.)

A repăsit așa dar dela miliție să-și continue studiu.

Putînelul capital ce și l'a fost păstrat ca militar, i-a oferit puțin mijloace spre a se susține în oraș unde dela amici lui vechi și-a acurcit căte un manual de studiu — și după întrerupere de 6 ani începu ear se învăța *sinus cosinus*, *a o — lego* etc. și din Martie până în Septembrie a anului 1880 susținîndu-se prin condițiuni a studiat și în Septembrie a făcut examen din VII și VIII clasă și a obținut bacalaureatul fu declarat, matur.

Cu mare bucurie că a invins, îndată sa înscrie la facultatea juridică în B. P. — Dar cu ce speranță? Cu proverbiul său „Bun e D-țeu”. A probat deci ași căștiga subsistența în P. — Aci însă nu avea pe nime, nu află o inimă îndurătoare, unde condițiile sînt deja nainte pnenumate de acea multime de tineri adunați la universitate. Amici lui vechi, consolarii lui au fost deja în funcțiuni

și prin comisiune confesională o afacere internă a concernentei confesiuni față de legile pozitive astăzi în vigoare nu va trage nime la îndoială ca limba oficială în afacerile interne ale bisericilor recunoscute de stat e limba lor națională, care drept sânt și natural s'a recunoscut, respectat și garantat totdeauna prin legislațiunea patriei. Dispozițiunile s'au destinate o dată o desconsiderare apertă a acestui drept, o abrogare manifestă a legilor cari 'l garantează. Numai la cazul dacă ar fi posibil a presupune că înaltul regim ar fi fost condus la compunerea proiectului din destine de alte considerente, ce nu cad totgmai în sfera promovării înțevământului public, s'ar pute afla rațiunea acestei dispozițiuni, prin care pregătese calea pentru delaturarea totală a limbilor nemaghiare din patrie ca limbi de învătământ în scoalele medie. Temerea aceasta trebuie însă, avem drept să o depărțăm dela noi pe cât timp avem conștiința că trăim într'un stat constituțional, într'un stat de drept al civilizației Europei, în care bisericile, vechile drepturi și libertăți ale acestora stau sub neatingibilul scut al Părfatului jurământ al Regelui Apostolic.

Cu cea mai profundă durere vedem că neîncrederea înaltului regim față de bisericile și naționalitățile a ajuns la punctul de culminațiune în dispozițiunile s'au lui 91 din proiectul ministerial. Se crează prin aceste posibilitatea de a se atinge pe cale politică și de drepturile private ale bisericilor; de a li se altera dreptul de dispozițiune cu a ceea, din care susțin scoalele sale medie. Dacă regimul ar observa la vreo școală medie defecte morali ori direcțiune contrarie statului, și prin autoritățile competente ale scoalei nu s'ar pute ajunge vindecarea din rădăcina a rēului! ministru poate interveni prin organele sale și poate pedepsi nu numai pe persoanele culpabile, ci și institutul cu inchidere, și biserică din a cărei avere s'a susținut, prin ridicarea din dreptul liberei dispozițiuni cu a ceea, proprie.

Se poate oare presupune, că oare care biserică se nu poată, sau se nu voacă să delatara atări defecte chiar în interesul ei bine priceput? — Biserica are în princip aceeași sublimă chemare ca și statul: de a crește civi morali îndestrați cu virtuțile creștinesci, între cari supunerea față de stăpēnire și iubirea de patrie ocupă locul de frunte, ce lise cuvino. Tot aceasta credem că o și problema statului în ce privește educațiunea civilor sei și pe cât timp statul nu se va abate dela această problemă, bisericile creștine cu atât mai puțin vor pute trece cu vederea direcțiuni sau curente contrarii statului. Astfelu dispozițiunile acestui și nu se pot privi decât de o umilire a confesiunilor, de o îndrețată neîncredere, care le vatămă în ohiu lumii prestigiul în modul cel mai dureros.

Față cu acestea biserica noastră nutrește conștiința lănicită că pe cât i a permis puterile sale ea totdeauna a ținut cont de interesele statului. Astfelu a îngrit și până acum ca limba oficială a statului se se propună în scoalele medie ce le sustine în mod esact și fundamental și nice odată nu a dat prilegiu înaltului regim ași exprime nelndestulirea sa în direcțiunea aceasta sau în oareși care alta.

În urma acestora subscrisul consistoriu își permite la ruga cu profund respect pe Mărita Casa a reprezentanților țerei, ca în considerarea grăvamenelor noastre mai sus îngrate se binevoiască a restitui proiectul dela 6 Octomvrie 1881 al înaltului ministeriu de culte și instruct. publică cu îndrumarea ca ascultând și pre reprezentanții bisericeii noastre s'el modifi-

face într'acolo, ca autonomia bisericiceii noastre naționale se nu suferă stirbire, ear' legile sancțiunilor ale patriei referitoare la legala îndreptățire a confesiunilor și naționalităților din patrie se remănă nealterate.

Din deșina plenariă a consistoriului arhiedicesan greco-oriental. Sibiu, 1-a Februarie, 1882.

Revista politică.

Sibiu, în 22 Februarie.

Majoritatea casei deputaților Ungariei a votat trecerea la ordinea zilei preste proiectele de rezoluțiuni cari ceroua enqustă parlamentară pentru încredințată din sinul ministeriului de comunicațiune. Diarele opozițiunii maghiare se plâng asupra acestor votări și dic că era mai bine dacă prin enqustă se mulcomiau spiritele și se stergea și umbra cea din urmă de bănuială.

Casa deputaților senatului imperial debate bugetul de donesprēdcele zile și n'a terminat încă. În decursul desbaterilor a explodată și acolo multe bombe între opozițiunea germană și guvern, lungă care militază Cechii, Slovenii și Polonii galițiani. Cu toate aceste semne de pace între partidele de acolo nu se zăresc. Germanii austriaci sânt neobosiți în lupta opozițională. Foile partidei în comentearele de cari se folosec spre a lumina punctul lor de vedere, pun guvernului austriac în perspectivă eventualitatea, că pentru persecuțiunile Nemților în Austro-Ungaria, aliatul cel mai puternic, Germania, va părăsi pe cea dintăiu în fața unei coalițiuni între Rusia, Serbia, Muntenegru și Italia. — Sē fie aceasta numai o împăimântare dictată de simț de partidă?

Iritațiunea între foile din Germania și din Rusia s'a domolit. Țarul Alexandru s'a grăbit a lănicise pe împăratul Wilhelm față cu discursurile lui Scobeleff prin o scrisoare trimisă cu un curier extraordinariu la Berlin. Diarele rusești însă nu încetată de a scrie în ton iritat contra Austro-Ungariei. Ele vorbesc despre "atrocități austriace în Bosnia" și că Austro-Ungaria împedecă restaurarea păcii (!) De altă parte ideile panslaviste cuprind teren tot mai mare în diaristica din Petersburg.

Scobeleff în trecerea sa prin Varșovia a bent în sănătatea Polonilor. — La universitatea din Varșovia s'a creat o catedră de limba și literatura polonă.

Dela Belgrad se telegrafează că principiile Milan fu astăzi proclamat de rege.

Roma ear se află agitată; călugării francezi cari avură o audență particulară la Lon XIII propagă *urbi et orbis* ca papa este hotărât a părăsi sfânta cetate. Aristocrația locală din contra declară că papa nu s'a hotărât până acum, dar că, totul este gata pentru plecarea. Chiar ceremonialele pentru această circumstanță se află regulat. Inventariul arhivelor, obiectelor de artă, relicuelor prețioase și a bogățiilor cari sânt adunate în Vatican și basilica sf. Petru este deja dresat și copia după acest document a și fost remisă tuturor ambasadorilor acreditați pe lângă sf. scaun.

Ce va face diplomația în cazul când Leon XIII va pleca?

Cestiunea a fost pusă net și diplomații au și respuns că vor pleca cu toți acolo unde se va duce papa. *Ubi Petrus, ibi Ecclesia!*

Dar dacă la această cestiune a fost dat un respuns așa de lămurit, apoi la cestiunea pusă de cătră papa: ce va face Vaticanul și basilica în

casul când papa va pleca? — respunsul este foarte vag; se dică că reprezentanții ar fi declarat că aceasta stă în mâinile guvernului Italiei.

Din dieta Ungariei.

(Urmare.)

Rohonczy (continând): Onorată Casă! Nu pretindeți dela mine să ies la lumina cu toate datele mele. Dvoastră și așa nu sântei judecători; și stărșuesc pentru esmiterea unei comisiuni parlamentare, ca să pot arăta datele și doveșile ce le am. (Aprobări viue în stânga estremă). Dorese esmiterea unei comisiuni în prima linie din motivul, căci dorese ca să se pedesească sau demisionize capulbunii matadori, ear nu cei nevinovați, dorese esmiterea și din alt motiv: pentrucă nu voiesc ca acei onorabili patrioți, cari și-au ținut de datorință a-mi aduce la cunoștință din îndemn propriu aceste abuzuri, să fie espși la unele neplăceri ce sânt de prevăduț, și în urmă dorese esmiterea din motivul, căci nu voiesc a da din mâna mea arma cea cu două tăisuri, până ce nu voi afla brațul, despre care pot fi convins, că va lvi cu ea într'adevăr pe acia, asupra cărora a fost ridicată, și nu va lăsa ca sabia să cadă asupra mea. (Aprobări în stânga.)

Dacă secretariul de stat atecat de mine și colegii sei vor simți că acuzările mele nu se vor adeveri, dacă se cunosc că sânt onesti și nevinovați, atunci tocmai cercetarea, ce o solicitiez eu, le va potē da cea mai frumoasă satisfacțiune. (Așa e! din stânga estremă), așa că în faptă ei și nu noi ar trebui să cerem aceasta cercetare. Pentru guvern însă esmiterea unei comisiuni parlamentare cercetătoare nu e compromitere sau un vot de neîncredere, nu pentrucă aceasta propunere s'a făcut din partea unui membru din partida guvernamentală (Aprobări în stânga), care în cazul dacă propunerea i s'ar primi, va ave încredere deplină în guvern. Între procederea aceasta și între procederea ministrului president, care ceruse odată în calitatea sa de șef al opozițiunii cercetarea contra guvernului de atunci, nu este nici o deosebire.

Nu e compromițetore cercetarea pentru guvern nici din motivul, căci fiesce cine cine să abuzurile ce se întâmplă în ministeriul de comunicațiune și ai sorgintea lor în era lui Bach, au trecut așa dicend că o mostenire dela un guvern la altul. Deci trebuie a i se atribui guvernului actual ca merit, dacă va începe cu purificarea și guvernul va ave o satisfacțiune față cu mine, dacă acușările mele se vor dovedi ca calumnii. (Vii aprobări în stânga). După părerea mea însă dl ministru president nu trebuia să treacă cu vederea o împregurare principală și gravă. (Sē aușim din stânga estremă), înainte de a decide asupra propunerii mele. Ori și care ar fi ministeriul, în care se fac abuzuri, să presupunem că sânt mituri, aceste sânt spre paguba țerei în proporțiune, în care ele micșorează venitele statului. La abuzurile ministeriului de comunicațiune nu suma coruptibilității sau căștigul întreprinștorului sau a funcționarului și perderea principală, ci paguba reală, necalculabilă o va afla d-nul ministru president, dacă va arunca o privire asupra țerei de jos (Alfold).

Acesta m'as șlesce se mē lupt până la estrom, până ce se va purifica acest ministeriu. Voiu lupta însă și pentru aceea, căci e cunoscut, că ruinaarea acelei părți a țerei nu este o consecuență din sistema de regulare, sau din lipsa de bărbați de specialitate harnici, abili și cu caracter, căci nu este adevărat, precum se vestese, că eroarea se află în sistemă

sau că nu avem ingineri onesti și abili, ci Țeara de jos s'a ruinat, pentru că decând s'a început regularea Tisei până în ziua de azi, mintea, știința, onoarea, cu un cuvânt esecutarea logică a sistemii stabilite și acceptate a fost subordinată abuzurilor și înșelaciunilor blăstamate, a fost coplășită de acestea. (Așa e! din stânga estremă; mișcări în dreaptă).

Contra acestui rău înzadar și-au ridicat cuvântul bărbații de specialitate și inginerii, în zadar au scris cărți. Cel mult ei au fost delaturăți stabilinduse prin aceasta un exemplu de intimidare pentru ceilalți, ca meseria să se poată continua. (Sgomot mare în dreapta. Sē aușim! Sē aușim!)

Șoii dvoastră pentru ce s'au început regularea Tisei, străpungeriile, ce au costat țerei milioane și care a aruncat în miserie o parte a țerei în partea din sus? Nu din prostie și ignoranță, ci pentrucă întreprinștorii, cari atunci au fost tot aceiași ca și cei de azi, jucas cu funcționarii mai înalți de stat același joc ca și astăzi, esoperând în interesul lor propriu, ca regularea să se înceapă din sus, pentrucă pământul pe acolo era nisipos, așa avea căderi mai repede așa încât întreprinștorii au aplicat pe baggeri la lucrul numaiaprofama ear statul le a plătit de dece ori mai mult decât lucrau.

Ei seiau foarte bine că în partea de jos a țerei (în Alfold) pământul e lutos și se ține de olaltă și apa are căderi mai mici și străpungeriile începute acolo probabil nu s'ar fi format dela sine, așa încât nu puteau să fșeze atât ce în părțile de sus ale Tisei.

Și acum când în urmă prin pagube ne am făcut mai cumiști, și așa a repara erorile după ascultarea opiniei esperților străini. Seghedinul e pusit, țeara jertfiesce milioane, parlamentul le votează și apoi aceste milioane earăși se prădează.

Noi ca interesați, cari cunoasem abuzurile ce ne ruinează, cari vedem poporațiunea luptându-se cu miseria, cari vedem mueri cu copii torturați de foame în brațele lor — noi se mai suferim și se făcem, până ce vom schimba prosperitatea de mai înainte cu sapa de lemn și aceasta din vina unor funcționari? (Mișcări în dreapta.) Așa e, de ministru president, în zadar clătini din cap! (Aplauze vii în stânga, mișcări în dreapta.)

Deci nu vă mirareți, dacă între intereași se află unul, care în numele celorlalți se coboară în arenă, pentru a lupta cu trup și cu suflet pentru drept. (Vivate vii în stânga.)

E trist, onorată Casă, dacă nu e de ajuns a indica abuzurile; dacă în loc ca mii de bărbați să și dea mâna pentru a desarma corupțiunea, care umbă deja cu capul presus, dacă die, afară de unii patrioți mai curajoși, ceilalți își pun mâinile în sin, bucurându-se numai într'ascuns și asteptând un rezultat cum cred ei problematic.

Nu bărbații corupțiunii sânt periculoșii prosperității naționale, ci mai mult acia, cari cu tot caracterul lor nepătat, în pudoare falsă sau dintr'o esagerată bunătate sau credibilitate, sau în urmă de frică mai prefer a face decât se fie scuturați din indiferențismul de toate zilele.

Ba sânt și de acia, cari sânt mai aplecați a le sări într'ajutor, precând din contră ei ar trebui să contribuie în prima linie la demascarea lor. (Aprobări în stânga estremă.) Și o parte a presei de omenie aprefiază această cestiune — durere din punct de vedere de partidă și prelucră opiniunea publică în sensul acesta.

Dealtmenea lucră fiesce care după cum crede că e bine. Vinovații pot să folosească toate mijloacele de care dispun: eu declar din capul locului, că nu voiu cruța pe nimenea

fișe și fratele meu, numiți-mă demon crud, voui suferi și aceasta, cu toate că în inima mea nu va putea căuta nimenia; da, da, voui procede cu cruzime demonică pentru a demasca pe culpabilii cari au păgubit națiunea.

Căci ved, că din vina acestora se ruinează totna aceia, a căror strămoși au apert cu armele aceasta patrie în decurs de una mie de ani: înțeleg nobilimea și poporațiunea agricolă dela țeară. Dacă vom da averea națională în mânilor acestora, cari ne ruinează în modul acesta, eu nu știu cum vor mai apera dinși patriă, când li se va cere puterea brațelor; poate cel mult în modul acela, că vor vinde patria mai scump de cum o cumpără astăzi. Nu ve mirareți de iritațiunea mea extraordinară: încrederea înșelată, o lungă experiență și convingțiune ce mă învătă pe mine care sânt numai de jumătate orb, se ved, vatemarea simțului, și împregiurarea că s'a întrebuințat contra mea cea mai afurisită și mai ignobilă armă a corupțiunii într'un timp când nici nu pășiam bine pe arena de luptă: toate acestea mi-au agerit ochul și mai tare și acesta va lovi, de ar și voi să-l opresc sute de brațe.

Mă provoc la simțul de datorință și la patriotismul Dvoastră, dați la o parte ori ce considerațiune de partidă „persoane și principii când e vorba de onorarea națiunii de existența unui ținut al țerei (vii aprobării în stănga extremă) și înpreună-ve pentru a demasca pe culpabilii cari păgubesc națiunea cum vi se și cuvine ca reprezentanți ai poporului și ca patrioți” dați ocașiunea ca cei nevinovați să se desfacă decâtă cei culpabilii și se rămână corați.

În urmă oratorului subterne un proiect de rezoluțiune subteris nuniu din partea sa, prin care cere emiteria unei enchete parlamentare compusă din 15 membri care se cerceteze abuzurile comise la regularea Tizei ce o conduce ministerul de comunicațiune.

Considerând gravitatea cercetării și greutatele împreunute cu agendele ei encheta se fie investită pe baza unei legi ad hoc cu următoarele atribute:

1. Se poată cita pe ori și cine;
2. Se poată jura martori și pe indiviții ce-i va asculta,
3. Se poate absolvi de pedeapsă pe autorii corupțiunilor și pe alți complici mai mici, dacă se vor însuina de bună voie și vor depune cu sinceritate;
4. Se face raport casei după terminarea cercetării.

(Va urma.)

Varietăți.

* (Istoria regimentului c.r. (român) al 50-lea de linie). Istoria începe de la anul 1762, când se înființează regimentul și când era compus din grăniceri. — Acesta calitate și a păstrat-o până în anul 1852, nefiind rezervat numai la apărarea granițelor ci luând parte la războaiele cele mai depărtate ale monarchiei austriace. — Dela anul 1852 regimentul a trecut la linie, continuând a semena, în toate luptele, a fi fidel glorioaselor sale tradiții.

Un exemplar din istoria regimentului fiind trimis marșalului Albrecht, supremul comandant al armatei austro-ung. acesta a trimis comandantului de regiment o scrisoare care s'a cetit compațiilor în limba românească. — Publicăm textul acestei scrisori. — Este cu o dovadă mai mult — dată de unul din membri familiei Habsburgilor asupra vitejiei și lealității elementului românesc.

Eată testul.

Ordin de și pentru regimentul nr. 50.

Exemplarul transmis Mie din istoria regimentului l'am primit, și mă bucur, că multele documente de fidelitate, devotament și bravură ale acestui regiment viteaz, se transmit posterității.

Mai vărtos 'mi revoc în memorie fidelitatea neștrămutată a acestui regiment grăniceresc păstrată în anii 1848—49, între cele mai grele împregiurări.

Cu fală îmi aduc aminte de faptele îndeplinite sub ochii mei de către acest regiment viteaz la Costoza în 1866. Spiritual cel bun al regimentului 'mi este garanția, că el și în viitor va rămâne tot-deauna credincios istoriei sale. Domnul colonel este invitat a exprima corpului de ofițeri mulțăminta mea pentru exemplarul trimis, asigurându-l, că eu acestuia prea credincios regiment îi potesc până la finea vieții mele tot binele.

* (Comisiunea) însărcinată cu clasificarea cailor pentru armată au început în zilele acestelucrări sale în toate părțile țerei.

* „Kelet” organul guvernamental din Cluj dela 11 Martie n. încolo apare sub altă firmă „Kolozsvári Közlöny” în format mai mare, redactat însă de redactorul de astăzi al lui „Kelet.”

* (Alarmă de foc) Duminică după ameați am fost alarmați. Causa alarmării a fost că în Dumbrava Sibiuului s'a fos aprins frunzele uscate cădute din arbori. Focul fu stins îndată.

* (Comuna Betlean) din comitatul Solnoc-Dobăca a căpătat concesione de a ține în anul acesta târgul de țeară în 26 și 27 Martin în loc de 9 și 10 Aprile.

* (Mulțăminta publică) Dela Zernești ni se scrie: În legătură cu mulțăminta publicată în Nr. 17 al statimatului jurnal, ce'l redigeți, 'mi permit a ve roga, ca să dați loc spre publicare și următorilor amandament: Dela înființarea reuniunii amelor române din loc și giur, cățiva membri ai intelecțiunii din Bărlad (România) au arătat o deosebită generositate prin ofertele facute în tot anul. Peste asteptarea noastră ne surprinderă însă tot acei st. Domni și în anul acesta un ofer foarte frumos de 70 franci. Acești pare generoși contribuentei căroră reuniunea nu le poate mulțami din destul sânt: D-nii George Ghimbașu profes. ca colectant 15 franci Ioan Popșu director, 10 fr. Stroe Belloescu, 10 fr. Stefan Neagoe, 10 fr. Emil Bruchner, 10 fr. Pan. Chenciu 5 fr. George Albu 5 fr. Lasca Hărgescu 5 fr.

Precum și Reverend. D. protopres. Ioan Tipei din Sebeș 2, fl.

Dee-ne Dden mulți bărbați nutriți de astfelii de simțeminte nobile și atunci putem fi siguri că scopul reunitilor și va avea rezultatul dorit!

Zernești în 17/2 1882

pentru reuniune
I. Strovio.
not.

* (Misiunea germană) care se află actualmente în Constantinople și care întorcându-se va trece prin București unde se va opri câte-va zile este acceptată pe astăzi. Colonelul Costofar, este însărcinat a primi la frontieră misiunea germană.

* (Serviciul postal pentru Dobrogea) nu se va mai face, asigură „Tel.” cu vapoarele austriace, ci cu vaporul „Aurora” pus la dispoziția administrațiunii postelor de o companie română de navigație, care și are reședința la Galați.

* (Foie antimetetică) a apărut în London sub titlul „Christian and Jew” („creștin și iudov.”)

Mai nou.

Telegramele sosite eri la foile de aici despre proclamarea regelui sârbesc spun:

Principele fu proclamat rege de scupștina. Scupștina toată s'a dus la principele, pentru ca să i împărătească voința poporului. Principele a răspuns că este gata a împlini voia poporului.

— Pe lângă recepțiunea pompoasă a trimisul austro-ungureș a adus regelui sârbesc gratulările monarhului austro-ungureș. Și trimisul turcesc a gratulat regelui sârbesc. Militia a jurat credință.

— În camera din București a cerut guvernul pentru trebuințele armatei patru milioane.

Loterie.

Sâmbătă în 4 Martie n. 1882.

Buda: 20 86 72 27 32

Bursa de Viena și Pesta Din 4 Martie 1882.

	Viena	B-pesta
Renta de aur	118.90	118.75
I emisiunea de oblig. de stat dela drumul de fer orient. ung.	89.—	89.25
II emisiunea de oblig. de stat dela drumul de fer orient. ung.	86.90	107.—
Oblig. de stat dela 1876 de ale drumului de fer orient. ung.	1 7.50	—
Împrumutul drumurilor de fer ung.	134.—	131.75
Obligațiuni ung. de rescumpărare pământului	98.—	98.—
Obligațiuni ung. cu clausură de sorșie	98.50	95.75
Obligațiuni urbariale temerane	95.25	95.50
Obligațiuni arb. temer. cu clausură de sorșie	95.50	95.—
Obligațiuni urbariale transilvane	99.25	95.25
Obligațiuni urbariale croato-slavo-voionce	97.—	—
Obligațiuni ung. de rescumpărarea decimii de vin	—	97.—
Datorie de stat austriacă în hârtă	97.—	74.—
Datorie de stat în argint	75.—	75.—
Renta de aur austriacă	76.—	92.—
Sorși de stat dela 1860	93.45	128.50
Așțiuni de bancă austro-ung.	818.—	818.—
Așțiuni de credit austr.	307.—	307.—
Așțiuni de bancă de credit ung.	306.—	307.—
Sorși îngureșci cu premii	117.—	117.—
Sorși de regularea Tizei și Tiszei	106.—	109.75
Serșuri fonciari ale institutului „Albina”	—	—
Galbin	5.63	5.63
Na valon	9.52 ^{1/2}	9.52
100 mare nemțesci	58.75	58.70
London (pe polia de trei luni)	120.40	120.40

Nr. 55

CONCURS.

Pentru ocuparea parochiei vacante de la clasa III Galați în protopresbiteratul Abrudului, se deschide concurs, până la 20 Martie a. c.

Emolumentele sunt:

- 1.) Casa parochială cu două odăi,
- șură și un grajd, la care mai apar-

ține și o grădină de un car de cucuruz.

2.) Folosirea cimiteriului, a unui fânăț de un car de fân, a unui loc de arătură și pășunat, de 2 jugere numit, „lunca morii”

3.) Câte una ferdală de cucuruz de 16 copuri sfermit — seau 11 cupe de grâu dela 140 de seau.

4.) Venitele stolare sistematice, care toate aporie la suma de 400 fl. v. a.

Doritorii de a ocupa această parochie, au de a și subterne petițiunile instruite, conform Stat. org. și Regulamentului congr. la subterisul oficiu protopresbiterat.

Dela oficiul protopresbiterat gr. or. al Abrudului,

Abrud în 8 Februarie 1882
În contelegere cu Comitetul parochial din Galați,

Ioan Gall m. p.,
protopresbiter.

Nr. 246.

[27] 2—3

EDICT.

Ana Thomi din Herman, în protopresbiteratul al II-a al Brașovului, carele înainte cu doi ani părăsi cu necredință pre legiuitul ei bărbat Nicolau Pintoc tot de acolo, fără a se tai ubicațiunea ei, sciteazăz prin aceasta, că în termin de un an, dela prima, publicare în „Telegraful Român” se se prezenteze la subterisul for matrimonial de prima instanță, căci la din contră se va decide cauza și în absenția.

Brașov în 15 Ianuarie, 1882
Scaunul protopresbiterat gr. or. al II. al Brașovului.

Ioan Petric m. p.,
protopresbiter.

Nr. 186: 1881

[27] 3—3

EDICT.

Oprea Motroanea, de religieuna greco-orientală din Poplaca, comitatul Sibiuului carele cu necredință a părăsi de 10 ani pre legiuita lui soție Ana n. Ioan Mărișiu, tot de acolo, fără a se sci ubicațiunea lui, prin aceasta se provoacă ca în termin de trei luni de la prima publicare a acestui edict se se prezenteze la subternatul scaun protopresbiterat, ca for matrimonial de prima instanță, căci la din contră și în absenția sa se va pertracta și decide procesul intentat contra-i de către soția sa.

Sibiu, 12 Ianuarie, 1882

Scaunul protopresbiterat gr. or. ai tractului Sibiuului ca formatrimonial de I instanță.

„ALBINA” Institut de credit și de economii în Sibiu.

Domnii acționari ai „Institutului de credit și de economii „ALBINA” se învătă prin aceasta, în vîrtutea § 19 al statutelor societății la

a IX-a adunare generală ordinară

care se va ține la Sibiu în 24 Martie 1882 stilul nou înainte de ameați la 10 oare în casa institutului (strada Baier Nr. 1.)

Obiecte

1. Raportul anual al Direcțiunii, bilanțul anului 1881, și raportul comitetului de reșivene.
2. Fiesarea dividendelor.
3. Distribuiriunea sumei destinate pentru scopuri de binefacere.
4. Fiesarea preului marcelor de prezență.
5. Alegerea unui membru în consiliul de direcțiune în sensul § 36 din statute.
6. Alegerea comitetului de reșivene.

Domnii acționari, cari în sensul §§ 22, 23, și 24 din statutele societății voșce a participa la adunare în persoană sau prin plenipotenți, sânt rugați, a-și depune la casa institutului acțiunile lor și eventual dovezile de plenipotență cel mult până în 21 Martie 1882 stilul nou după ameați la 6 oare.

Sibiu, 15 Februarie 1882.

[22] 3—3

Direcțiunea institutului.